

Than Uyên, ngày 22 tháng 03 năm 2024

QUY ƯỚC

Khu 9 thị trấn Than Uyên, huyện Than Uyên, tỉnh Lai Châu
*(Kèm theo Quyết định số 55/QĐ-UBND ngày 22/03/2024
của UBND thị trấn Than Uyên)*

Căn cứ Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở ngày 10 tháng 11 năm 2022;

*Căn cứ Nghị định số 61/NĐ-CP ngày 16 tháng 08 năm 2023 của Chính phủ về
việc: Xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư.*

*Căn cứ công văn số 04/UBND-VH ngày 02 tháng 01 năm 2024 của UBND TT
Than Uyên về việc: Triển khai Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính
phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư;*

*Căn cứ tình hình thực tế của khu dân cư thống nhất xây dựng Quy ước cộng đồng
như sau:*

LỜI NÓI ĐẦU

Khu 9 thị trấn Than Uyên có vị trí tại trung tâm huyện Than Uyên, cách UBND thị trấn 02 km về phía Nam. Phía Đông giáp khu 10, phía Tây giáp xã Mường Mít, phía Nam giáp khu 8, phía Bắc giáp với xã Mường Than.

Bà con Nhân dân trong khu sống tập trung, khu có 130hộ/585 khẩu. Nhân dân trong khu phát triển kinh tế chủ yếu bằng sản xuất kinh doanh, dịch vụ và phi nông nghiệp khác. Nhân dân trong khu luôn gắn bó, đoàn kết, giúp đỡ nhau cùng phát triển kinh tế, hiện nay khu có 01 hộ nghèo, 05 hộ cận nghèo.

Trong những năm qua, công tác vận động Nhân dân các dân tộc trong thị trấn nói chung và Nhân dân trong khu 9 nói riêng về xây dựng, giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa, bản sắc văn hóa đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng.

Phát huy dân chủ và thế mạnh của khu gần trung tâm huyện: về phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội tiếp tục được nâng cao, chất lượng cuộc sống xã hội để xây dựng khu về truyền thống đoàn kết, tương thân, tương ái, hỗ trợ giúp nhau cùng phát triển. Tiếp tục đẩy mạnh tiềm năng phát triển của cộng đồng với tinh thần tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước và thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” theo Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII của Đảng và thực hiện cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” do Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phát động.

Kế thừa những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tập tục sinh hoạt văn hóa, tập quán sản xuất của khu, toàn thể Nhân dân khu thống nhất xây dựng và thực hiện nghiêm túc các nội dung quy định của quy ước này.

Chương I **QUY ĐỊNH CHUNG**

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

Quy ước này quy định các chuẩn mực xử sự của các cá nhân, hộ gia đình trong việc xây dựng và phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội; nếp sống văn hóa trong việc cưới, việc tang và lễ hội; an ninh, trật tự, bảo vệ các công trình công cộng; vệ sinh môi trường và bảo vệ phát triển rừng trong phạm vi khu dân cư.

Điều 2. Đối tượng áp dụng

Quy ước này được áp dụng đối với các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp đóng trên địa bàn; các hộ gia đình, cá nhân đang lao động, sinh sống không phân biệt giới tính, độ tuổi, dân tộc, văn hóa, tôn giáo, hộ khẩu thường trú hay tạm trú trong khu.

Chương II

NHỮNG NỘI DUNG CƠ BẢN

Điều 3. Phát huy quyền làm chủ của Nhân dân

Đề ra các biện pháp, phương thức thích hợp giúp dân cư trên địa bàn tham gia quản lý Nhà nước, quản lý xã hội, đảm bảo và phát huy quyền tự do, dân chủ của Nhân dân; động viên và tạo điều kiện để Nhân dân thực hiện tốt các quyền và nghĩa vụ của công dân.

Điều 4. Về phát triển kinh tế

1. Tất cả tổ chức, cá nhân trong khu tích cực tăng gia sản xuất phát triển kinh tế để nâng cao mức sống gia đình, đồng thời giúp đỡ các hộ gia đình xung quanh vươn lên để không còn hộ nghèo, có thu nhập ổn định, có mức sống tối thiểu bằng mức bình quân của địa phương.

Tự chủ sản xuất trên diện tích được giao, chấp hành sản xuất theo quy hoạch, kế hoạch sản xuất của thị trấn, gieo trồng đúng thời vụ, cơ cấu giống cây trồng hoặc vật nuôi theo quy định.

2. Mọi gia đình, cá nhân tích cực lao động, sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, quản lý và sử dụng đất đai có hiệu quả theo hướng dẫn của chính quyền địa phương. Các hoạt động sản xuất, kinh doanh của các hộ gia đình, cá nhân cần áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật nhằm nâng cao hiệu quả lao động.

3. Khuyến khích mọi người, mọi nhà làm giàu chính đáng, phát triển ngành nghề và mọi hình thức làm kinh tế nhưng phải chấp hành đầy đủ nghĩa vụ theo quy định của pháp luật và chịu sự quản lý của chính quyền địa phương.

Điều 5. Xây dựng cơ sở hạ tầng, bảo vệ công trình công cộng

1. Toàn dân tích cực hưởng ứng và tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới; tích cực đóng góp công sức lao động để xây dựng đường giao thông nông thôn và các công trình công cộng trên địa bàn.

2. Khi xây dựng cơ sở hạ tầng của khu phải tiến hành các hoạt động theo đúng quy hoạch, trình tự của pháp lệnh thực hiện dân chủ ở thị trấn. Khi xây dựng các công trình là nhà ở, hàng rào...không được lấn chiếm đất láng giềng, đất công, phải đảm bảo khoảng cách không gian, bảo đảm an toàn cho các công trình nhà nước, tập thể, Nhân dân.

3. Các khoản đóng góp xây dựng và bảo vệ các công trình công cộng, xây dựng cơ sở vật chất chung phải được bàn bạc thống nhất thông qua cuộc họp của toàn thể Nhân dân và được đa số các gia đình, cá nhân nhất trí. Các gia đình, cá

nhân cần nghiêm túc thực hiện, đóng góp kịp thời, không làm ảnh hưởng đến kế hoạch xây dựng công trình chung.

4. Các gia đình, cá nhân đều có trách nhiệm bảo vệ các công trình công cộng như: trụ sở, nơi làm việc của các cơ quan, đơn vị, trường học, nhà văn hóa, đường giao thông, đường dây tải điện, hệ thống truyền thanh, hệ thống tiêu, thoát nước và các công trình khác; đồng thời ngăn chặn, tố giác kịp thời các hành vi phá hoại các công trình văn hóa và công cộng tại địa phương.

5. Những người vi phạm hoặc để gia súc của gia đình mình làm ảnh hưởng, hư hỏng các công trình công cộng phải có trách nhiệm khắc phục hậu quả kịp thời.

Điều 6. Về giáo dục, y tế

1. Phát triển sự nghiệp giáo dục

a) Tất cả trẻ em trong độ tuổi được đi học, không để trẻ em bỏ học.

Các hộ gia đình có con, em đến tuổi đi học, phải được đến trường học tập. Ông, bà, cha, mẹ phải có trách nhiệm cùng nhà trường theo dõi, dạy dỗ con cháu học tập, rèn luyện đạt kết quả cao. Con, em có khuyết điểm phải cùng nhà trường giáo dục kịp thời cho con, em rèn luyện sửa chữa.

b) Tham gia phong trào khuyến học, khuyến tài, động viên những em học sinh giỏi, giúp đỡ các em nghèo đến trường và học lên trình độ cao hơn.

Hàng năm xây dựng cụ thể về mức đóng góp quỹ khuyến học, khuyến tài và quy định mức khuyến khích người có thành tích trong học tập đỗ đạt cao sẽ được biểu dương hoặc khen thưởng bằng tiền mặt vào dịp tổng kết cuối năm do dân bản quy định. Cuối năm công khai về quản lý và sử dụng quỹ khuyến học để Nhân dân trong khu biết và dự kiến mức đóng góp sử dụng quỹ cho năm sau.

2. Tổ chức thực hiện các hoạt động y tế

a) 100% phụ nữ và trẻ em trong diện tiêm chủng, được tiêm chủng đúng quy định của cơ quan y tế; thực hiện phòng, chống các dịch bệnh theo hướng dẫn của cơ quan y tế; thực hiện tốt các chương trình quốc gia về y tế trên địa bàn.

b) Khi bị ốm, mọi người phải đến khám, điều trị tại các cơ sở y tế và không dùng các biện pháp cúng bái thay thế việc chữa trị y học.

Điều 7. Văn hóa, xã hội

1. Phát triển hoạt động văn hóa

a) Thực hiện tốt các tiêu chí phong trào xây dựng khu văn hóa; tham gia đầy đủ các hoạt động trong ngày hội "Đại đoàn kết toàn dân tộc" ở khu dân cư hằng năm.

b) Bảo tồn, phát huy, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, nhà sàn truyền thống gắn với du lịch sinh thái.

c) Tự nguyện, tích cực tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao do khu dân cư hoặc cơ quan, đơn vị khác tổ chức trên địa bàn.

đ) Thực hiện việc treo ảnh chân dung Bác Hồ ở nơi trang trọng trong gia đình và treo cờ đảng, cờ tổ quốc vào các ngày lễ tết theo quy định.

2. Xây dựng gia đình văn hóa

a) Tất cả các hộ gia đình đều đăng ký xây dựng gia đình văn hóa theo tiêu chí đã quy định. Mọi thành viên trong gia đình có trách nhiệm quan tâm, thương yêu, chăm sóc và giúp đỡ lẫn nhau; thực hiện bình đẳng giới, không bạo lực gia đình.

b) Các cặp vợ chồng có trách nhiệm nuôi con khỏe, dạy con ngoan, thực hiện các biện pháp kế hoạch hóa gia đình, chỉ sinh từ một đến hai con.

3. Việc cưới

a) Trước khi tổ chức lễ cưới, các đôi nam nữ phải đến đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân thị trấn.

b) Không tổ chức lễ ăn hỏi, lễ cưới linh đình gây lãng phí tốn kém.

c) Không tảo hôn, không kết hôn cận huyết thống, thực hiện hôn nhân tự nguyện.

4. Việc tang

a) Khi có người qua đời, người thân trong gia đình phải đến Ủy ban nhân dân thị trấn đăng ký khai tử theo quy định.

b) Cấp ủy, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể có trách nhiệm phối hợp với trưởng khu dân cư giúp đỡ gia đình có người qua đời tổ chức tang lễ chu đáo, tiết kiệm và văn minh, theo đúng quy định.

c) Khi tổ chức giỗ để tưởng nhớ đến người đã khuất, không tổ chức cúng lễ linh đình, gây lãng phí, tốn kém.

5. Thực hiện đền ơn, đáp nghĩa và tương trợ lẫn nhau

a) Thực hiện tốt chính sách đền ơn đáp nghĩa, giúp đỡ các gia đình chính sách có hoàn cảnh khó khăn cải thiện đời sống vật chất và tinh thần. Xây dựng quỹ đền ơn đáp nghĩa, xây dựng nhà tình nghĩa.

b) Khuyến khích gia đình có điều kiện giúp đỡ, nuôi dưỡng người già neo đơn, trẻ mồ côi.

c) Các hộ gia đình, cá nhân có trách nhiệm hỗ trợ nhau khắc phục khó khăn khi gặp thiên tai, lũ lụt, hỏa hoạn... theo sự hướng dẫn của các tổ chức đoàn thể và chính quyền địa phương.

6. Thực hiện chính sách dân tộc, tôn giáo

a) Mỗi cá nhân, hộ gia đình có trách nhiệm xây dựng củng cố phát triển khối đại đoàn kết dân tộc.

b) Sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo lành mạnh, đúng quy định của pháp luật.

c) Đấu tranh phòng chống các hoạt động lợi dụng chính sách dân tộc, tôn giáo, tín ngưỡng để hành nghề mê tín dị đoan, kích động, chống phá chính quyền, tuyên truyền, lôi kéo mâu thuẫn, mất đoàn kết trong cộng đồng dân cư.

7. Phòng chống hủ tục lạc hậu, mê tín dị đoan trong sinh hoạt văn hóa tâm linh.

Các sinh hoạt văn hóa tâm linh, thờ cúng phải phù hợp với phong tục tập quán, bảo đảm phát huy truyền thống văn hóa. Không được lợi dụng các sinh hoạt văn hóa tâm linh để hoạt động mê tín dị đoan

Điều 8. Giữ gìn vệ sinh môi trường, giữ gìn sức khỏe và phòng, chống dịch bệnh

1. Mọi người đều có trách nhiệm giữ gìn vệ sinh môi trường trong bản; không được vứt rác hoặc đổ các loại nước thải chảy ra nơi công cộng; xác động vật chết phải được chôn lấp hoặc tiêu hủy, không được vứt xuống sông, suối, nương, công gây ô nhiễm môi trường.

2. Mọi người phải có ý thức giữ gìn sức khỏe cho mình và những người thân, thực hiện ăn chín, uống sôi, tắm màn và tiêm phòng đúng định kỳ theo quy

định của cơ quan y tế để phòng, chống dịch bệnh. Thường xuyên phát quang bờ bụi, quét dọn xung quanh nhà ở, đường giao thông trong khu dân cư.

3. Các hộ trong cộng đồng dân cư vận động nhau xây dựng nhà vệ sinh (hố xí) hợp vệ sinh, đổ rác và xử lý rác đúng quy định, không để gia súc dưới gầm sàn. Trong sinh hoạt và sản xuất không được để chất thải gây ảnh hưởng đến sức khỏe, sinh hoạt của những người xung quanh.

4. Không thả rông gia súc, gia cầm trong khu dân cư. Khi chăn nuôi phải có người chăn dắt và tiêm phòng đầy đủ cho gia súc, gia cầm. Đối với gia súc, gia cầm bị bệnh, dịch không được buôn bán, vận chuyển, giết mổ. Khi phát hiện bị bệnh, dịch phải báo với trưởng khu để được hướng dẫn khử trùng, tiêu hủy tránh lây lan dịch bệnh.

5. Nộp đúng, đầy đủ và kịp thời các khoản phí vệ sinh môi trường theo quy định (nếu có).

Điều 9. Bảo vệ và phát triển rừng

1. Tích cực tham gia trồng, bảo vệ và phát triển rừng; tích cực tham gia vào các tổ, đội tuần tra rừng.

2. Tích cực và tự nguyện tham gia phòng cháy, chữa cháy rừng; không gây ra cháy rừng, không thực hiện các hành vi gây nguy cơ cháy rừng.

3. Không chặt phá rừng, không tàng trữ, buôn bán, vận chuyển lâm sản, săn bắn động vật rừng, phát nương trái phép.

4. Không chứa chấp các đối tượng từ địa phương khác đến cư trú, khai thác, buôn bán, vận chuyển lâm sản trái phép.

5. Kịp thời phát hiện, ngăn chặn và báo với những người có thẩm quyền khi phát hiện các hành vi vi phạm các quy định pháp luật về bảo vệ và phát triển rừng.

Điều 10. Đảm bảo quốc phòng an ninh, trật tự an toàn xã hội

1. Về quốc phòng, an ninh

a) Gia đình và cộng đồng dân cư có trách nhiệm động viên con em mình đến tuổi phải tham gia nghĩa vụ quân sự và chấp hành đầy đủ các quy định của pháp luật.

b) Cùng nhau xây dựng, củng cố tổ an ninh Nhân dân và các mô hình trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc

2. Giữ gìn trật tự an toàn xã hội

a) Mọi người có trách nhiệm xây dựng và giữ gìn an ninh trật tự trong khu. Không phát ngôn trái với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, thuần phong mỹ tục, tập quán tốt đẹp của quê hương, đất nước.

b) Mọi cá nhân không được kích động, gây rối, làm mất trật tự, mất đoàn kết. Không sản xuất, tàng trữ, vận chuyển, mua bán, sử dụng trái phép các loại hàng cấm, hàng lậu, hàng giả và các chất ma túy, vũ khí, vật liệu nổ. Không dùng chất nổ, xung điện, kích điện để đánh cá. Không đánh bạc, tổ chức đánh bạc, chứa bạc dưới mọi hình thức.

c) Các hộ gia đình, cá nhân đều tham gia đấu tranh phòng, chống các tệ nạn xã hội, trộm cắp, rượu chè bê tha, sử dụng trái phép ma túy, mại dâm, truyền bá văn hóa phẩm đồi trụy. Cam kết bài trừ các hủ tục tập quán lạc hậu, xây dựng

đời sống văn hóa lành mạnh trong Nhân dân. Đấu tranh với các hành vi trộm cắp tài sản của Nhà nước, của tập thể và của Nhân dân.

d) Khi uống bia, rượu thì không điều khiển mô tô, xe máy, ô tô tham gia giao thông, chấp hành nghiêm các quy định về an toàn giao thông.

e) Mọi hoạt động từ 22 giờ đêm hôm trước đến 5 giờ sáng ngày hôm sau đều không được gây tiếng ồn ảnh hưởng đến người khác.

f) Mọi tranh chấp về quyền lợi, mâu thuẫn cá nhân phải được hòa giải ở khu dân cư.

3. Về đăng ký, quản lý hộ tịch

a) Thực hiện đầy đủ, nghiêm túc các quy định về đăng ký hộ tịch, hộ khẩu, đăng ký thường trú, tạm trú theo pháp luật hiện hành.

b) Khai báo và đăng ký kịp thời các thay đổi về nhân khẩu, hộ tịch khi có sự kiện sinh, tử, kết hôn, nuôi con nuôi.

c) Không di dịch cư tự do, không xúi dục và chứa chấp người di dịch cư tự do.

4. Tuyên truyền phổ biến pháp luật

a) Định kỳ hàng tháng, quý, Trưởng khu tổ chức phổ biến các chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước để Nhân dân biết và thực hiện.

b) Công tác tuyên truyền phổ biến pháp luật là nhiệm vụ được thực hiện thường xuyên trong sinh hoạt của cộng đồng dân cư, các tổ chức đoàn thể. Các tổ chức, gia đình và cá nhân trên địa bàn đều phải tham gia và nghiêm túc thực hiện.

Điều 11. Phòng chống cháy, nổ

1. Mọi người, mọi nhà đều phải có ý thức phòng cháy, chữa cháy. Không để trẻ em chơi, nghịch lửa. Khi xảy ra hỏa hoạn, các gia đình, cá nhân phải cùng nhau cứu hỏa.

2. Các hộ dùng điện phải sử dụng thiết bị điện đảm bảo an toàn. Chấp hành nghiêm các quy định của ngành điện về an toàn sử dụng điện. Không được buộc trâu, bò,... vào cột điện. Không thả điều, đá bóng,... gần hoặc dưới đường dây điện.

3. Cột mắc dây điện phải cao từ 4m đến 5m, chôn vững chắc, không được dùng dây điện trần để dẫn điện.

Chương III

KHEN THƯỞNG VÀ XỬ LÝ VI PHẠM

Điều 12. Khen thưởng

Gia đình, cá nhân có thành tích trong việc xây dựng và thực hiện Quy ước của khu dân cư thì được biểu dương tại cuộc họp khu; trên hệ thống loa truyền thanh; được bình xét công nhận gia đình văn hóa; được khen thưởng bằng tiền, hiện vật hoặc công nhận các hình thức khen thưởng khác do khu tự thỏa thuận; được đề nghị cấp có thẩm quyền khen thưởng theo quy định của pháp luật về thi đua, khen thưởng.

Điều 13. Xử lý vi phạm Quy ước

Gia đình, cá nhân nào vi phạm các điều khoản trong Quy ước thì tùy theo mức độ mà xử lý bằng các hình thức sau đây:

1. Vi phạm lần đầu và lỗi nhẹ thì bị phê bình, nhắc nhở trước cuộc họp toàn thể Nhân dân.

2. Nếu vi phạm với lỗi nặng hoặc vi phạm với lỗi nhẹ từ lần thứ hai trở lên, thì thông báo trên hệ thống loa truyền thanh của khu; tổ chức kiểm điểm tại tổ chức, đoàn thể mà người đó đang sinh hoạt, kiểm điểm trước hội nghị Nhân dân. Không đề nghị xét tặng danh hiệu gia đình văn hóa trong năm có vi phạm.

3. Trường hợp vi phạm nghiêm trọng các quy định của Quy ước thì Trưởng khu đề nghị cơ quan Nhà nước có thẩm quyền xử lý theo quy định của pháp luật.

4. Đối với những trường hợp người từ địa bàn khác mà vi phạm Quy ước thì xử lý vi phạm đối với Nhân dân trên địa bàn.

Các quy định về “Khen thưởng” và “Xử lý vi phạm” do cộng đồng dân cư tự đặt ra, không phải là biện pháp thay thế cho các hoạt động khen thưởng và xử lý vi phạm của cơ quan Nhà nước.

Chương IV

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Điều 14. Tổ chức thực hiện

1. Quy ước này thể hiện ý chí, tinh thần tự nguyện của toàn thể Nhân dân trong khu được hội nghị toàn thể Nhân dân nhất trí thông qua.

2. Trong quá trình thực hiện, Quy ước sẽ được sửa đổi, bổ sung khi có những nội dung không còn phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội của khu hoặc theo nguyện vọng của Nhân dân; việc sửa đổi, bổ sung Quy ước do hội nghị toàn thể Nhân dân trong khu quyết định.

3. Sau khi được cấp có thẩm quyền phê duyệt, toàn thể các hộ gia đình, Nhân dân trong khu có trách nhiệm thực hiện đúng theo những quy định tại Quy ước này./.
